TẠP CHÍ NGHIÊN CỨU
PHẬT HỌC
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA TRUNG ƯƠNG GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM
ISSN: 2734-9195

Thiện tri thức quyết định sự thành tựu của một người

ISSN: 2734-9195 10:04 20/11/2026

Có những người xuất hiện trong cuộc đời ta không để lại tài sản vật chất, nhưng trao cho ta một vốn liếng quý giá hơn tất cả: đó là tri thức, đạo đức, nghị lực, niềm tin và khả năng nhìn thấy giá trị của chính mình.

Tác giả: **Thích Quảng An**

Bài viết thay lời tri ân hướng về ngày Nhà giáo Việt Nam 20/11

Trong hành trình trưởng thành của mỗi con người, có những thành tựu được tạo nên bởi sự nỗ lực không ngừng của bản thân, có những bước ngoặt được mở ra từ một cơ hội bất ngờ, nhưng cũng có những sự thay đổi sâu sắc bắt nguồn từ cuộc gặp gỡ với một người thầy, một người bạn tốt, một bậc hiền trí, hay một người đã âm thầm chỉ dẫn cho chúng ta biết đâu là con đường đúng đắn để đi.

Có những người xuất hiện trong cuộc đời ta không để lại tài sản vật chất, nhưng trao cho ta một vốn liếng quý giá hơn tất cả: đó là tri thức, đạo đức, nghị lực, niềm tin và khả năng nhìn thấy giá trị của chính mình. Có những lời dạy tưởng chừng giản dị, được nghe từ thuở còn thơ, nhưng đến khi bước vào những khúc quanh của cuộc đời, ta mới thấm thía rằng chính lời dạy ấy đã trở thành ánh sáng soi đường, giúp ta không lạc bước giữa những biến động của cuộc sống.

Sự thành tựu của một con người không chỉ được quyết định bởi trí thông minh, tài năng hay những điều kiện thuận lợi bên ngoài, mà còn chịu ảnh hưởng sâu sắc từ những người mà họ gặp gỡ, những giá trị mà họ tiếp nhận và những phương hướng mà họ lựa chọn. Trong đó, thiện tri thức giữ một vai trò vô cùng quan trọng. Một người có thể tài năng nhưng thiếu định hướng, có thể giàu **nghị lực** nhưng đi sai con đường, có thể sở hữu nhiều cơ hội nhưng không biết cách nắm bắt. Chính sự hiện diện của một thiện tri thức có thể giúp họ nhận ra con đường đúng, phát huy những khả năng tiềm ẩn và chuyển hóa những giới hạn của chính mình.

Trong giáo lý Phật giáo, thiện tri thức không chỉ là người truyền trao kiến thức, mà còn là người giúp chúng ta trưởng thành về nhân cách, phát triển trí tuệ, biết sống có trách nhiệm và từng bước hướng đến sự giải thoát. Nhìn từ ý nghĩa ấy, ngày Nhà giáo Việt Nam 20/11 không chỉ là dịp để tri ân những người đang đứng trên bục giảng, mà còn là cơ hội để mỗi chúng ta nhìn lại những nhân duyên tốt đẹp đã góp phần làm nên con người mình hôm nay.

1. Thiện tri thức là gì?

Thiện tri thức, theo nghĩa thông thường, là người bạn tốt, người có hiểu biết, có đạo đức, có trí tuệ và có khả năng hướng dẫn người khác đi trên con đường đúng đắn. Nhưng trong tinh thần Phật giáo, thiện tri thức không đơn thuần là người có kiến thức uyên bác, mà còn phải là người có đời sống chân chính, có tâm từ bi, có sự hiểu biết đúng đắn về nhân quả và có khả năng giúp người khác phát triển những phẩm chất tốt đẹp.

Thiện tri thức có thể là một vị thầy dạy học, một người cha, người mẹ, một người bạn chân thành, một bậc trưởng thượng, một vị thầy tâm linh, hay thậm chí là một người bình thường mà lời nói và hành động của họ giúp chúng ta nhận ra điều đúng, điều sai, điều thiện, điều ác và giá trị đích thực của cuộc đời.

Xét trên phương diện thế gian, thiện tri thức là người giúp chúng ta mở mang kiến thức, rèn luyện đạo đức, phát triển năng lực, xây dựng nhân cách và biết cách ứng xử với cuộc sống. Một người thầy giỏi không chỉ truyền đạt những kiến thức trong sách vở, mà còn giúp học trò biết suy nghĩ độc lập, biết phân biệt đúng sai, biết chịu trách nhiệm với hành động của mình và biết sống có ích cho xã hội.

Xét trên phương diện xuất thế gian, thiện tri thức là người giúp chúng ta nhận thức được bản chất của khổ đau, hiểu rõ nguyên nhân của khổ đau, hướng dẫn thực hành giới, định, tuệ, phát triển Chính kiến và từng bước đi trên con đường giải thoát. Người ấy không chỉ giúp chúng ta trở thành một người tốt hơn trong cuộc sống, mà còn giúp chúng ta nhận ra con đường vượt thoát những trói buộc của tham, sân, si.

Trong Kinh Nửa Đời Phạm Hạnh, thuộc Tương Ưng Bộ kinh, đức Phật đã xác nhận với Tôn giả A-nan rằng thiện hữu, thiện bạn và sự thân cận với những người tốt đẹp không phải chỉ là một nửa phạm hạnh, mà chính là toàn bộ phạm hạnh. Bởi nhờ thân cận thiện tri thức, người tu có thể phát triển và thực hành Bát Thánh đạo, từng bước đi đến sự giải thoát.

Lời dạy ấy cho thấy thiện tri thức không phải là một yếu tố phụ trợ trong đời sống tu tập, mà là một nhân duyên vô cùng quan trọng, có khả năng ảnh hưởng đến toàn bộ phương hướng và sự thành tựu của đời người.

2. Thiện tri thức - định hướng nhận thức và lựa chọn con đường đúng đắn

Một trong những giá trị lớn nhất mà thiện tri thức mang lại cho con người chính là khả năng định hướng nhận thức.

Trong cuộc đời, có những lúc chúng ta đứng trước rất nhiều lựa chọn. Có con đường nhìn tưởng như thuận lợi nhưng lại dẫn đến những hậu quả lâu dài; có việc làm đem lại lợi ích trước mắt nhưng có thể khiến chúng ta đánh mất những giá trị đạo đức; có những điều được nhiều người ca ngợi nhưng chưa chắc đã là chân lý.

Khi ấy, điều chúng ta cần không chỉ là một người giúp giải quyết khó khăn, mà là một người có đủ trí tuệ để giúp chúng ta nhìn nhận vấn đề một cách sáng suốt.

Người thiện tri thức không áp đặt suy nghĩ của mình lên người khác, cũng không khiến người khác trở nên lệ thuộc vào mình. Họ giúp chúng ta biết suy nghĩ, biết đặt câu hỏi, biết phân tích nguyên nhân và hậu quả, biết nhìn xa hơn những lợi ích trước mắt để lựa chọn điều đúng đắn.

Một người thầy có thể chỉ cho học trò cách giải quyết một bài toán, nhưng cao quý hơn, người thầy giúp học trò hình thành tư duy để tự giải quyết những bài toán của cuộc đời.

Một người cha, người mẹ có thể khuyên con tránh một sai lầm, nhưng sâu sắc hơn, họ giúp con hiểu vì sao điều ấy không nên làm, để sau này khi không còn cha mẹ bên cạnh, con vẫn có thể tự mình lựa chọn con đường chân chính.

Trong Phật giáo, Chính kiến là yếu tố đầu tiên của **Bát Chính đạo**. Chính kiến giúp con người nhận thức đúng về cuộc sống, về nhân quả, về khổ đau và con đường chuyển hóa khổ đau. Muốn có Chính kiến, chúng ta cần học hỏi từ những người có hiểu biết chân chính, biết lắng nghe lời dạy đúng đắn và biết suy xét bằng trí tuệ.

Một thiện tri thức có thể không quyết định thay chúng ta mọi vấn đề, nhưng sự chỉ dẫn của họ có thể giúp chúng ta tránh được những lựa chọn sai lầm, tiết kiệm nhiều năm tháng tìm kiếm trong mê lầm và mở ra những con đường mà

trước đó chúng ta chưa từng nghĩ đến.

Có thể nói, người thầy không chỉ trao cho chúng ta một kiến thức, mà còn trao cho chúng ta một phương hướng. Và đôi khi, phương hướng đúng đắn chính là điều quyết định một con người có thể đi xa đến đâu trong cuộc đời.

Hình ảnh chỉ mang tính chất minh hoạ.

3. Thiện tri thức - thiết lập nền tảng đạo đức

Tri thức có thể giúp con người trở nên tài giỏi, nhưng đạo đức mới giúp tài năng ấy trở thành giá trị có ích cho cuộc đời.

Một người có năng lực nhưng thiếu đạo đức có thể sử dụng tài năng để gây tổn hại cho người khác. Một người có kiến thức nhưng thiếu lòng nhân ái có thể trở nên kiêu ngạo, ích kỷ và chỉ biết phục vụ lợi ích cá nhân. Một người có địa vị nhưng thiếu trách nhiệm có thể làm tổn thương những người mà mình có bổn phận nâng đỡ.

Bởi vậy, giáo dục chân chính không chỉ nhằm đào tạo những con người có kiến thức, mà còn phải xây dựng những con người có nhân cách.

Trong Kinh Giáo thọ Thi-ca-la-việt, thuộc Trường Bộ kinh, đức Phật đã chỉ rõ mối quan hệ giữa thầy và trò qua những trách nhiệm tương hỗ. Người thầy có trách nhiệm hướng dẫn học trò, truyền trao kiến thức, rèn luyện kỹ năng, giúp học trò trưởng thành và chuẩn bị cho họ bước vào đời. Người học trò có trách nhiệm kính trọng thầy, chăm chỉ học tập, tiếp nhận lời chỉ dạy và thực hành những điều được học.

Mối quan hệ ấy không chỉ là sự truyền đạt kiến thức một chiều, mà là một mối quan hệ đạo đức, trong đó người thầy góp phần hình thành nhân cách và người học trò tiếp nối những giá trị tốt đẹp mà thầy đã trao truyền.

Một người thầy chân chính dạy học trò biết kính trọng cha mẹ, yêu thương con người, trung thực trong học tập, có trách nhiệm với công việc, biết giữ lời hứa, biết sống có nghĩa tình và không vì lợi ích cá nhân mà làm tổn hại đến người khác.

Có những bài học không nằm trong giáo án, không được ghi trên bảng, nhưng lại theo học trò suốt cả cuộc đời. Đó là bài học về lòng trung thực khi người thầy không chấp nhận sự gian dối; bài học về lòng tự trọng khi người thầy nhắc học trò biết giữ gìn phẩm giá; bài học về sự bao dung khi người thầy biết tha thứ cho những lỗi lầm của tuổi trẻ; bài học về trách nhiệm khi người thầy luôn tận tụy với công việc dù không ai nhìn thấy.

Những điều ấy có thể không tạo nên thành tích tức thời, nhưng chính chúng trở thành nền tảng để một con người đứng vững trước những thử thách của cuộc đời.
Bởi thế, có thể một người thầy không giúp học trò trở thành người giàu có nhất, nổi tiếng nhất hay thành công nhất theo những tiêu chuẩn thông thường, nhưng nếu giúp học trò trở thành một người lương thiện, có trách nhiệm, biết yêu thương và sống có ích, thì đó đã là một thành tựu giáo dục vô cùng cao quý.

4. Thiện tri thức - khai mở tiềm năng của con người

Mỗi con người sinh ra đều mang trong mình những khả năng riêng biệt. Có người có năng khiếu về nghệ thuật, có người giỏi tư duy khoa học, có người khéo léo trong công việc, có người có khả năng lãnh đạo, có người giàu lòng nhân ái và có khả năng cảm thông sâu sắc với người khác.

Nhưng không phải ai cũng nhận ra giá trị của chính mình. Có những tài năng bị che lấp bởi hoàn cảnh, có những năng lực chưa từng được thử thách, có những ước mơ bị bỏ quên vì thiếu niềm tin, có những con người tưởng như bình thường nhưng chỉ cần được trao một cơ hội đúng lúc, họ có thể phát triển vượt xa những gì người khác từng nghĩ.

Thiện tri thức là người có khả năng nhìn thấy những điều mà chính người được nhìn thấy đôi khi chưa nhận ra.

Người thầy giỏi không chỉ đánh giá học trò qua điểm số, thành tích hay những biểu hiện nhất thời. Họ có thể nhận ra một học trò ít nói nhưng có chiều sâu tư

duy; một học trò học chưa tốt nhưng có lòng kiên trì; một học trò nghịch ngợm nhưng giàu năng lượng sáng tạo; một học trò từng thất bại nhưng có khả năng vươn lên mạnh mẽ.

Điều quan trọng là người thầy biết khơi dậy niềm tin, tạo điều kiện để những khả năng ấy được phát triển và giúp học trò không tự giới hạn mình trong những định kiến về bản thân.

Trong cuộc đời, có thể chúng ta từng gặp một người thầy đã nói với mình rằng: "*Em có thể làm được*"; "*Em hãy cố gắng thêm một chút*"; "*Đừng vội kết luận rằng mình không có khả năng*"; "*Thất bại hôm nay không có nghĩa là em sẽ thất bại cả cuộc đời*".

Những lời nói ấy có thể chỉ được thốt ra trong một khoảnh khắc rất bình thường, nhưng đôi khi lại trở thành động lực theo suốt cuộc đời của một con người.

Một thiện tri thức không tạo ra giá trị của người khác từ con số không, mà giúp họ nhận ra, nuôi dưỡng và phát triển những giá trị vốn đang tiềm ẩn trong chính mình.

Đó là một trong những phẩm chất cao quý nhất của người thầy: không chỉ nhìn thấy học trò đang là ai, mà còn nhìn thấy học trò có thể trở thành ai.

5. Thiện tri thức - chuyển hóa khuyết điểm, phát triển ưu điểm

Không ai sinh ra đã hoàn thiện. Trong mỗi con người đều có những ưu điểm cần được phát triển và những khuyết điểm cần được chuyển hóa. Có người thông minh nhưng thiếu kiên nhẫn; có người nhiệt tình nhưng nóng nảy; có người tài năng nhưng tự cao; có người giàu lòng thương nhưng thiếu sự sáng suốt; có người chăm chỉ nhưng chưa biết phương pháp làm việc hiệu quả.

Nếu chỉ nhìn thấy ưu điểm mà không nhận ra khuyết điểm, con người dễ rơi vào tự mãn. Nếu chỉ nhìn thấy khuyết điểm mà không nhận ra ưu điểm, con người dễ rơi vào mặc cảm, tự ti và mất niềm tin vào bản thân.

Thiện tri thức giúp chúng ta nhìn nhận chính mình một cách khách quan và toàn diện.

Người thầy chân chính không phải là người chỉ biết khen ngợi học trò, cũng không phải là người luôn dùng sự nghiêm khắc để áp đặt. Họ biết khi nào cần động viên, khi nào cần nhắc nhở, khi nào cần nghiêm khắc và khi nào cần bao dung.

Một lời phê bình đúng lúc có thể giúp một người tránh được sai lầm lớn. Một sự nhắc nhở chân thành có thể giúp một người nhận ra những điều mà sự tự mãn đã che khuất. Một lời động viên đúng lúc có thể giúp người đang tuyệt vọng tìm lại niềm tin.

Trong Kinh Pháp Cú, phẩm Hiền trí, đức Phật dạy về giá trị của việc thân cận những người biết chỉ ra lỗi lầm, khuyên bảo và ngăn ngừa điều bất thiện. Người có trí nên xem những lời chỉ lỗi như sự chỉ dẫn đến kho tàng quý báu, bởi đó là những lời có khả năng giúp mình trở nên tốt đẹp hơn.

Người chỉ biết nói những điều làm chúng ta vui lòng chưa chắc đã là thiện tri thức. Đôi khi, người thực sự thương chúng ta lại chính là người dám nói những điều chúng ta không muốn nghe, nhưng cần phải nghe.

Một thiện tri thức không làm cho người khác cảm thấy mình vô giá trị khi mắc lỗi, mà giúp họ nhận ra lỗi lầm không phải là bản chất cố định của con người. Sai lầm có thể được sửa chữa, khuyết điểm có thể được chuyển hóa, những thói quen bất thiện có thể được thay đổi nếu chúng ta có đủ quyết tâm và phương pháp đúng đắn.

Trong Phật giáo, tinh thần chuyển hóa ấy được thể hiện rất rõ qua câu chuyện Angulimala.

Angulimala từng là một kẻ sát nhân khét tiếng, gây bao đau khổ và kinh hoàng cho người đời. Nhưng khi gặp đức Phật, ông đã được khai mở một con đường hoàn toàn khác. Đức Phật không vì quá khứ tội lỗi của ông mà phủ nhận khả năng chuyển hóa, nhưng cũng không xem nhẹ những hành vi ác mà ông đã gây ra. Ngài giúp ông nhận ra sự sai lầm của con đường mình đang đi, từ đó dừng lại, tỉnh thức và bước vào đời sống tu tập.

Câu chuyện ấy cho thấy sức mạnh của giáo dục và sự chuyển hóa. Một con người có thể từng sống trong bóng tối, nhưng nếu gặp được thiện tri thức, biết nhận diện sai lầm và quyết tâm thay đổi, họ vẫn có thể hướng về ánh sáng.

Người thầy chân chính không chỉ dạy chúng ta trở nên tốt hơn, mà còn giúp chúng ta tin rằng mình có khả năng trở nên tốt hơn.

6. Thiện tri thức - đồng hành, nâng đỡ và tiếp sức trên đường đời

Con đường trưởng thành của mỗi người không phải lúc nào cũng bằng phẳng. Có những lúc chúng ta gặp thất bại, có những lúc bị hiểu lầm, có những lúc mất

phương hướng, có những lúc tưởng như không còn đủ sức để tiếp tục.

Trong những thời điểm ấy, một lời động viên, một sự lắng nghe, một ánh mắt tin tưởng hay một bàn tay nâng đỡ có thể trở thành nguồn sức mạnh vô cùng lớn lao.
Thiện tri thức không chỉ xuất hiện khi chúng ta thành công để chúc mừng, mà còn hiện diện khi chúng ta thất bại để giúp chúng ta đứng dậy. Họ không chỉ đồng hành trong những ngày thuận lợi, mà còn không rời bỏ chúng ta trong những ngày khó khăn.

Có những người thầy đã dành thời gian ngoài giờ để giúp học trò giải quyết những vấn đề trong học tập. Có những người thầy âm thầm tìm kiếm cơ hội cho học trò nghèo. Có những người thầy sẵn sàng lắng nghe những tâm sự mà học trò không biết chia sẻ cùng ai. Có những người thầy, dù đã nghỉ hưu, vẫn dõi theo từng bước trưởng thành của những thế hệ học trò.

Sự nâng đỡ ấy đôi khi không mang hình thức vật chất, nhưng lại có giá trị tinh thần vô cùng lớn lao. Nó giúp con người cảm nhận rằng mình không đơn độc, rằng vẫn có người tin tưởng mình, rằng cuộc đời vẫn còn những điều tốt đẹp và rằng những khó khăn hôm nay không phải là dấu chấm hết.

Trong đời sống Phật giáo, thiện tri thức cũng chính là người bạn đồng hành trên con đường tu tập. Họ nhắc nhở chúng ta khi tâm bị tham ái chi phối, khuyên bảo chúng ta khi sân hận khởi lên, giúp chúng ta nhận diện những mê lầm và động viên chúng ta tiếp tục thực hành khi việc tu tập gặp khó khăn.

Trong Kinh Nửa Đời Phạm Hạnh, đức Phật khẳng định rằng nhờ có thiện tri thức, người tu phát triển Bát Chính đạo và từng bước đi đến sự giải thoát. Điều ấy cho thấy sự đồng hành của thiện tri thức không chỉ có giá trị trong những lúc khó khăn của cuộc sống, mà còn có ý nghĩa sâu sắc trên toàn bộ hành trình chuyển hóa nội tâm.

Một người thầy có thể không đi cùng học trò suốt cuộc đời, nhưng những điều thầy trao truyền có thể trở thành người bạn đồng hành lâu dài nhất. Khi thầy không còn bên cạnh, lời dạy của thầy vẫn có thể hiện diện trong từng suy nghĩ, từng lựa chọn và từng hành động của người học trò.

7. Thiện tri thức - nhân duyên quý báu để thành tựu thế gian và xuất thế gian

Trong giáo lý Phật giáo, mọi sự thành tựu đều do nhiều nhân duyên kết hợp mà thành. Không có một thành tựu nào chỉ được tạo nên bởi một nguyên nhân duy

nhất. Tài năng cần được nuôi dưỡng, nghị lực cần được rèn luyện, cơ hội cần được nắm bắt, hoàn cảnh cần được vượt qua và những nhân duyên tốt đẹp cần được trân trọng.

Thiện tri thức là một trong những nhân duyên vô cùng quý báu trong tiến trình ấy.

Một người muốn thành công trong học tập, cần có sự nỗ lực của bản thân, nhưng nếu được hướng dẫn bởi một người thầy có kinh nghiệm, họ có thể tránh được những phương pháp sai lầm và phát triển năng lực nhanh chóng hơn.

Một người muốn thành công trong sự nghiệp, cần có sự chăm chỉ và bản lĩnh, nhưng nếu được gặp những người có trí tuệ, có kinh nghiệm và có tâm nâng đỡ, họ có thể mở rộng tầm nhìn, biết cách sử dụng năng lực và lựa chọn những hướng đi phù hợp.

Một người muốn thành tựu đời sống tâm linh, cần có niềm tin và sự thực hành, nhưng nếu được thân cận một bậc thiện tri thức, họ có thể nhận ra những sai lầm trong nhận thức, hiểu đúng giáo pháp và thực hành đúng phương pháp.

Tuy nhiên, cần hiểu rằng thiện tri thức không thể thành tựu thay chúng ta. Người thầy có thể chỉ đường, nhưng chúng ta phải tự mình bước đi. Người thầy có thể trao truyền kiến thức, nhưng chúng ta phải tự học tập. Người thầy có thể khuyên bảo, nhưng chúng ta phải tự chuyển hóa. Người thầy có thể tạo dựng niềm tin, nhưng chúng ta phải tự mình nuôi dưỡng niềm tin ấy bằng hành động.

Trong tinh thần Phật giáo, sự nương tựa thiện tri thức phải đi cùng với sự nỗ lực tự thân. Nếu chỉ gặp được người thầy tốt mà không chịu học hỏi, nếu chỉ nghe lời hay mà không thực hành, nếu chỉ được khuyên bảo mà không chịu thay đổi, thì những nhân duyên tốt đẹp ấy cũng khó có thể phát huy trọn vẹn giá trị.

Thiện tri thức và sự nỗ lực của bản thân giống như hai điều kiện quan trọng trên hành trình trưởng thành. Một người thầy tốt có thể thắp lên ánh sáng, nhưng người học trò phải tự mình bước đi trong ánh sáng ấy.

Bởi vậy, thành tựu chân chính không phải là kết quả của sự lệ thuộc vào người khác, mà là sự trưởng thành từ những nhân duyên tốt đẹp, trong đó thiện tri thức giữ một vai trò vô cùng quan trọng.

Và khi một người đã được thiện tri thức nâng đỡ, giáo dục và chuyển hóa, họ cũng cần biết tiếp tục trao truyền những giá trị tốt đẹp ấy cho người khác. Người từng được chỉ dẫn hãy trở thành người chỉ dẫn. Người từng được nâng đỡ hãy trở thành người nâng đỡ. Người từng nhận được ánh sáng hãy trở thành

ngọn đèn soi sáng cho những người đang đi trong bóng tối.

Đó chính là sự tiếp nối của thiện tri thức trong cuộc đời, cũng là một biểu hiện đẹp đẽ của tinh thần tri ân và báo ân.

8. Kết luận

Nhìn lại hành trình của mỗi con người, có lẽ chúng ta sẽ nhận ra rằng phía sau những thành tựu mà mình có được luôn hiện diện bóng dáng của những người đã từng giúp đỡ, chỉ dẫn và nâng đỡ mình.

Có người thầy đã dạy ta những bài học đầu tiên về con chữ. Có người thầy đã giúp ta nhận ra khả năng của bản thân. Có người thầy đã nghiêm khắc nhắc nhở ta khi ta mắc sai lầm. Có người thầy đã động viên ta khi ta thất bại. Có người thầy đã âm thầm trao cho ta một cơ hội mà chính ta chưa từng nghĩ mình có thể nhận được.

Có những người thầy đã đi qua cuộc đời chúng ta từ rất lâu. Mái tóc của họ có thể đã bạc, bước chân có thể đã chậm, nhưng những lời dạy năm xưa vẫn còn nguyên vẹn trong tâm thức. Có những người thầy không còn hiện diện trên cuộc đời này, nhưng mỗi khi chúng ta đứng trước một lựa chọn khó khăn, lời dạy của thầy vẫn âm thầm trở về, giúp chúng ta nhận ra đâu là điều nên làm, đâu là điều cần tránh.

Có những người thầy chưa từng nói rằng mình đã hy sinh bao nhiêu, nhưng chính cuộc đời của họ là minh chứng cho sự tận tụy, lòng bao dung và tình thương dành cho những thế hệ học trò.

Tri ân người thầy, vì thế, không chỉ là một lời nói trong ngày 20/11, mà là sự tiếp nối những giá trị tốt đẹp mà người thầy đã trao truyền bằng cả cuộc đời.

Ngày **Nhà giáo Việt Nam** là dịp để mỗi chúng ta dừng lại giữa những bộn bề của cuộc sống, hướng về những người đã từng dạy dỗ mình bằng lòng biết ơn chân thành. Tri ân không chỉ bằng hoa, bằng lời chúc hay những món quà, mà bằng sự trưởng thành của chính mình; bằng việc sống tử tế hơn, có trách nhiệm hơn, biết yêu thương hơn và không ngừng học hỏi để trở thành một con người tốt đẹp hơn.

Bởi món quà quý giá nhất mà người học trò có thể trao tặng người thầy chính là sự thành tựu trong cuộc đời mình; và sự thành tựu cao quý nhất không phải là có được bao nhiêu danh vọng, tài sản hay địa vị, mà là trở thành một con người có trí tuệ, có đạo đức, có lòng nhân ái và biết sống vì những giá trị tốt đẹp của cuộc đời.

Người thầy gieo hạt giống thiện lành.

Người học trò nuôi dưỡng hạt giống ấy bằng sự nỗ lực và thực hành.

Và khi hạt giống ấy nở hoa, những giá trị tốt đẹp sẽ tiếp tục được trao truyền, làm cho cuộc đời thêm tươi sáng, nhân ái và có ý nghĩa.

Nhân ngày Nhà giáo Việt Nam 20/11, xin thành kính tri ân tất cả những bậc thiện tri thức, những người thầy, người cô đã và đang tận tụy với sự nghiệp giáo dục, khai mở trí tuệ, nuôi dưỡng đạo đức và âm thầm góp phần làm nên những con người tốt đẹp cho xã hội.

Nguyện cho tất cả những người thầy luôn được thân tâm an lạc, trí tuệ sáng suốt, đạo tâm kiên cố, sự nghiệp giáo dục ngày càng viên mãn; nguyện cho những hạt giống thiện lành mà quý thầy cô đã gieo trồng sẽ mãi mãi nở hoa trong cuộc đời của các thế hệ học trò.

Trong hành trình trưởng thành của một con người, gặp được thiện tri thức là một nhân duyên quý báu; biết trân trọng, học hỏi và thực hành những điều thiện lành từ thiện tri thức ấy chính là con đường dẫn đến sự thành tựu chân chính.

Tác giả: **Thích Quảng An**